

Redegørelse om erhvervsakademier som led i udvikling af erhvervsskoler

Afgivet af undervisningsministeren og erhvervsministeren til
Folketinget marts 2001

Redegørelse om erhvervsakademier som led i udvikling af erhvervsskoler

1.udgave, 1. oplag,
ISBN 87-603-1962-3
ISBN (WWW) 87-603-1966-6

Udgivet af Undervisningsministeriet og
Erhvervsministeriet, marts 2001

Bestilles (UVM 4-040) hos
Undervisningsministeriets Forlag
Strandgade 100D
1401 København K
Fax. 3392 5219
E-mail: Forlag@uvm.dk
Tlf. 3392 5220
eller hos boghandlere

Tryk:

Trykt på svanemærket papir med vegetabiliske farver.
Trykt af J.H.Schultz Grafisk A/S, som har licens til brug af svanemærket,
er ISO 14001 miljøcertificeret og ISO 9002 kvalitetscertificeret.

Forord

Denne fælles redegørelse fra Undervisningsministeriet og Erhvervsministeriet sætter fokus på de korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelserne) og udviklingen af erhvervsakademier.

Regeringen ser udviklingen af erhvervsakademier som et væsentligt element til at fastholde erhvervsskolernes position som udbydere af videregående uddannelse og erhvervsrettet voksenuddannelse samtidig med, at det yderligere forbedrer skolernes mulighed for kvalitetsudvikling af uddannelserne og skolemiljøerne.

Erhvervsskolerne er i dag hovedleverandør af personer med en videregående uddannelse til den private sektor. Det er derfor naturligt også at se dem som et centralt element i den igangværende udvikling og omstilling af det danske erhvervsliv i alle dele af landet.

Redegørelsen giver et bud på, hvordan akademimiljøer både kan levere erhvervsakademiuddannelser af høj kvalitet og relevans for erhvervslivet og kan varetage funktioner som regionale viden- og udviklingscentre til gavn for studerende, uddannelsesmiljøet og for erhvervslivet.

Nøglen til denne udvikling er en styrkelse og udvikling af samarbejdet mellem erhvervsskolerne i regionale erhvervsakademier og et tæt samarbejde mellem skolerne og det lokale erhvervsliv. Samarbejde skal sikre den nødvendige fleksibilitet til udvikling af både uddannelserne og af institutionstrukturen. Med flerårsaftalen for de videregående uddannelser har regeringen sikret de økonomiske rammer for at udvikle erhvervsskolerne.

Samtidig er det regeringens mål, at erhvervsskolesektoren skal bidrage til omstillingen til et mere viden- og netværksbaseret samfund, hvor erhvervsskoler formidler ny anvendelsesorienteret vi-

den og uddannelse til virksomheder inden for service, handel, industri, fremstilling og IT samt til offentlige ansættelsesområder. Især de små og mellemstore virksomheder kan drage nytte af erhvervsskolerne som lokale og regionale samarbejdspartnere og indgange til andre uddannelsesmiljøer.

Samspillet mellem erhvervsskolesektoren og erhvervslivet står også centralt i regeringens erhvervsstrategi .dk21. Strategien indeholder et nyt initiativ ”regionale vækstmiljøer”, der sikrer en del af de økonomiske rammer for samspillet mellem erhvervsskolesektoren, teknologiske videnformidlere og erhvervslivet.

Regeringens uddannelses- og erhvervs politik spiller sammen og bidrager til, at ny anvendelsesorienteret viden bliver formidlet samt anvendt bedre i alle dele af landet.

Margrethe Vestager og Ole Stavad

7	Kapitel 1
	Indledning
12	Kapitel 2
	Det institutionspolitiske udgangspunkt
14	Kapitel 3
	Erhvervsakademibegrebet
16	3.1 Kvalificerede uddannelsesmiljøer
17	3.2 Tværgående bredde i udbuddet af erhvervsakademiuddannelser
18	3.3 Deltagelse i virksomhedernes kompetenceopbygning gennem udvikling og udbud af voksenuddannelse
20	3.4 Viden- og udviklingsfunktion
22	Kapitel 4
	Udviklingsprocessen
24	Kapitel 5
	Supplerende initiativer, der understøtter udviklingen af stærke erhvervsakademier
24	5.1 Etablering af regionale vækstmiljøer
25	5.2 Udvikling af dialogforum og web-portal for de korte og mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner
27	Kapitel 6
	Afslutning
29	Bilag
31	Bilag 1 – KVV institutioner
37	Bilag 2 – Byer med KVV og teknisk-merkantil MVU

Kapitel 1

Indledning

Reformen af de korte videregående uddannelser, der blev iværksat i år 2000, har til formål at sikre et opgraderet udbud af erhvervsrettede videregående uddannelser med landsdækkende kompetence. Samtidig med at uddannelserne skal leve op til fælles kvalitative krav og erhvervsrelevans, skal det sikres, at uddannelserne udbydes i alle dele af landet – tæt på de unge og tæt på de erhvervs virksomheder, som har behov for medarbejdere med videregående uddannelse.

Opgraderingen af uddannelserne kræver opgradering af uddannelsesmiljøerne. Denne redegørelse handler derfor om at udvikle erhvervsakademier, der på regional basis kan løfte brede uddannelsesopgaver på det videregående trin i samarbejde med andre uddannelsesinstitutioner, herunder videregående uddannelsesinstitutioner, virksomheder og institutioner i regionen. Virksomhedernes uddannelsesbehov retter sig i høj grad mod efter- og videreuddannelse af medarbejderne. For virksomhederne har det derfor afgørende betydning, at de regionale uddannelsesmiljøer kan løfte efter- og videreuddannelsesopgaverne for en bred gruppe af medarbejdere i sammenhæng med virksomhedernes egen kompetenceudvikling.

Erhvervsskoler over hele landet er godkendt til at udbyde korte videregående uddannelser og har som hovedregel også et væsentligt udbud af erhvervsrettet efter- og videreuddannelse for voksne. Erhvervsskolestrukturen er imidlertid i første række baseret på, at uddannelsesstederne skal fungere som lokalskoler for unge, der søger erhvervsuddannelse (EUD) eller erhvervsgymnasial uddannelse (HHX/HTX). For at erhvervsskolerne samtidig kan udvikle sig som erhvervsakademier på det videregående trin og som uddannelsessteder for erhvervsrettet voksenuddannelse, forudsætter det som hovedregel et bredere udbud af videregående uddannelse, end hvad der er basis for ved den enkelte skole.

Idegrundlaget for udvikling af erhvervsakademier er derfor, at skolerne samarbejder om at udvikle uddannelsesmiljøer, som kan løfte de videregående uddannelsesopgaver, og som kan fungere som kvalificerede samarbejdspartnere for erhvervsvirksomheder inden for kompetenceudvikling og som videntre i regionen, herunder som indgange til andre videntre.

Redegørelsen opstiller derfor følgende definition på et erhvervsakademi:

Erhvervsakademi er betegnelsen for et organiseret samarbejde mellem erhvervsskoler med det hovedformål på bred basis at dække behovet for erhvervsrettet videregående uddannelse og erhvervsrettet voksenuddannelse i en region.

Erhvervsakademi er endnu ikke et lovfæstet begreb. Derimod er betegnelsen ”erhvervsakademiuddannelse” den lovfæstede betegnelse for de korte videregående uddannelser, der udbydes under lov nr. 1115 fra 1997 om korte videregående uddannelser (erhvervsakademiuddannelser).

Tanken er, at erhvervsakademibegrebet bliver udviklet i praksis, før det lovfæstes. Målet er, at der bliver tale om en status, som samarbejdende skoler opnår som en kvalitetsgodkendelse, når både de enkelte skoler og det organiserede samarbejde lever op til de overordnede kvalitetskrav.

Kvalitetsgodkendelsen kan betinges af en række forskellige forhold, der har betydning for såvel uddannelsesmiljøerne som for det erhvervsliv, der skal samarbejdes med. Følgende krav kan indgå for, at skolesamarbejde i en region vil leve op til erhvervsakademibetegnelsen:

1. Samarbejdet skal inddrage skoler i regionen i en kvalitativ udvikling af videregående uddannelser og voksenuddannelser med henblik på opfyldelse af kvalitetskravene til uddannelser og studiemiljøerne.
2. Samarbejdet skal omfatte skoler med et bredt dækkende udbud af erhvervsakademiuddannelser.

3. Samarbejdet skal sikre et regionalt dækkende udbud af voksenuddannelse med henblik på kompetenceopbygning hos et bredt udsnit af de lokale virksomheders og institutioners medarbejdere.
4. Samarbejdet skal omfatte varetagelse af videntcenterfunktioner og udviklingsopgaver for virksomheder, herunder inddragelse af andre uddannelsesinstitutioner end erhvervsskoler, fx godkendte teknologiske serviceinstitutter, ingeniørhøjskoler og forskningsinstitutioner efter behov.

Udgangspunktet for erhvervsakademidannelserne er erhvervsakademiuddannelser og dermed de skoler, der er godkendt til at udbyde erhvervsakademiuddannelser. Deltagelse i et erhvervsakademi bør imidlertid ikke forbeholdes skoler, der er godkendt til at udbyde akademiuddannelser. Deltagelse bør være åben for alle skoler inden for en region, der udbyder erhvervsrettet efter- og videreuddannelse, og som ønsker at deltage i det virksomhedsrettede samarbejde. Det gælder både handelsskoler, tekniske skoler, landbrugsskoler og AMU-centre.

Modsat må skoler med godkendelse til at udbyde erhvervsakademiuddannelser forpligtes til at indgå i eller til at initiere et akademisamarbejde med åbenhed i forhold til andre skoler inden for en region. Det indebærer ikke, at disse skoler dermed godkendes til at udbyde erhvervsakademiuddannelser, men åbenheden kan omfatte muligheden for at udlægge uddannelsesudbud til disse skoler, hvis regionale forhold taler for det.

Visionen er, at erhvervsskoler i alle dele af landet går sammen om at udvikle erhvervsakademimiljøer med det dobbelte sigte at sikre kvalitet i egne uddannelser og skolernes aktive medvirken til videre regional erhvervsudvikling.

Hovedsigtet med denne redegørelse er at sætte en kvalitativ institutionsudvikling omkring erhvervsakademibegrebet i gang, før der foreslås særlig lovgivning om undervisningsministerens beføjelser til at godkende erhvervsakademier. Det vil derfor i høj grad blive skolerne selv, der gennem faktiske initiativer på regionalt plan udvikler konceptet inden for givne rammer.

Regionale initiativer er allerede i gang på skolernes eget initiativ – fx i Nordjylland og på Fyn, men derudover vil udviklingen i høj grad kunne fremmes ved målrettet anvendelse af de midler, der er afsat i flerårsaftalen for de videregående uddannelser af 5. november 2000 til kvalitetsudvikling af de korte videregående uddannelser.

Flerårsaftalen, som regeringen har indgået med Socialistisk Folkeparti, Centrumdemokraterne og Enhedslisten, indebærer en opkvalificering af de videregående uddannelsesinstitutioner inden for en række indsatsområder. Disse indsatsområder omfatter uddannelsernes identitet og faglig fornyelse, merit og fleksibilitet, fokus på internationalisering, god studiestart, IT i uddannelserne, lærerkvalifikationer, kvalitetssikring og videntcenter og udviklingsfunktioner. Opkvalificeringen forventes - ikke mindst for erhvervsakademiuddannelserne – at kunne bidrage til at løfte regeringens målsætning om, at 50 pct. af en ungdomsårgang tager en videregående uddannelse. De midler, der er afsat til opfyldelse af flerårsaftalens kvalitative mål, kan således ses som en løftestang til eller et økonomisk grundlag for den tilsigtede kvalitative udvikling af erhvervsakademier.

Denne redegørelse skal også ses i relation til regeringens erhvervsstrategi .dk21, som blev lanceret i februar 2000. Der er i regeringens erhvervsstrategi identificeret en række indsatsområder, der har betydning for øget vækst i regionerne. Disse indsatsområder omfatter bl.a. en bedre sammenhæng mellem uddannelse og erhverv. Udvikling af erhvervsakademier skal også inddrage mulighederne for skolernes deltagelse i regionale vækstmiljøer som led i regeringens erhvervsstrategi .dk21.

Redegørelsen beskriver således to parallelle forløb, der kan understøtte hinanden, og som er udmøntet i:

- En uddannelsespolitisk målsætning i forhold til erhvervsskolerne om dannelse af regionale erhvervsakademier, som suppleres og finansieres af flerårsaftalen for de videregående uddannelser, og

- En erhvervspolitisk målsætning i forhold til de regionale virksomheder i form af .dk21. initiativet ”de regionale vækstmiljøer” med finansiering af spydspidsinitiativer.

Med dette udgangspunkt er redegørelsen bygget således op, at der i kapitel 2 gives en beskrivelse af det institutionspolitiske udgangspunkt på erhvervsskoleområdet, der er baggrunden for behovet for en udvikling af regionale erhvervsakademier. Akademi-begrebet uddybes i kapitel 3, hvor især etableringen af videncenter- og udviklingsfunktionerne og udviklingen af efter- og videreuddannelsesudbuddene beskrives. I kapitel 4 redegøres for processen og tidsperspektivet for etablering af regionale erhvervsakademier og for sammenhængen til flerårsaftalen. Endelig redegøres der i kapitel 5 for særskilte initiativer, der kan understøtte processen – ikke mindst sammenhængen til .dk.21.

Kapitel 2

Det institutionspolitiske udgangspunkt

Erhvervsskolesektorens styrke er fordelingen af skoler over hele landet med lokal og regional erhvervmæssig forankring og et alsidigt udbud af uddannelser, der både tilgodeser de unges behov for uddannelser med landsdækkende kompetence og en bred dækning af erhvervslivets uddannelsesbehov - lokalt, regionalt og på landsplan.

I redegørelsen om erhvervsskolernes institutionsstruktur fra maj 2000 blev der opstillet en række principper for institutionsstrukturen, uddannelsesdækningen og skolernes øvrige opgaver, som sammen med initiativerne fra .dk21. er denne redegørelses udgangspunkt:

- Erhvervsskolernes kerneopgave er lokalt udbud af ungdomsuddannelser.
- Erhvervsskolerne er hovedudbydere af erhvervsakademiuddannelser.
- Udviklingen af akademimiljøerne på erhvervsskolerne skal ske under hensyn hertil, og således at de forskellige skoleformers uddannelsesprofil bevares.
- Udgangspunktet for en videreudvikling af erhvervsskolernes akademimiljøer er det udbudsbillede, der blev tegnet i 1999, herunder en overordnet målsætning om et bredt regionalt udbud af erhvervsakademiuddannelser inden for tekniske, merkantile og informationsteknologiske uddannelsesområder.

Tilsammen er der godkendt udbud af erhvervsakademiuddannelser på 53 institutioner i 29 byer¹. Dette forholdsvis store antal

¹Bilag 1– Oversigt over skoler godkendt til akademiuddannelser, og hvilke uddannelser de er godkendt til. Oversigten omfatter også de skoler, der er vært for udlagt undervisning.

Bilag 2- Landkort over udbud af tekniske/merkantile IT erhvervsakademiuddannelser samt udlagte erhvervsakademiuddannelser og teknisk/merkantilt-MVU-udbud

udbydere - primært handelsskoler og tekniske skoler - skyldes bl.a., at skolerne har meget forskelligartede profiler. De to skoleformer koncentrerer sig i dag henholdsvis om merkantile og tekniske erhvervsakademiuddannelser, mens de informationsteknologiske uddannelser (datamatiker og multimediedesigner) er mere tværgående og udbydes af begge skoleformer. Datamatikeruddannelsen er dog fortsat kun placeret ved handelsskoler og kombinationsskoler.

Yderligere 9 byer har udbud af erhvervsakademiuddannelser via udlagt undervisning². Ved udlagt undervisning gennemfører en godkendt institution undervisning på en anden institution. Udlagt undervisning kan gennemføres ved hjælp af lærerkræfter fra den godkendte institution og fjernundervisning, men det er også muligt at anvende værtsinstitutionens kvalificerede lærerkræfter.

Hensigten med udlagt undervisning er at sikre en regional dækning, som samtidig vil være en afprøvning af, om der på sigt kan etableres et selvstændigt, kvalitativt bæredygtigt uddannelsesmiljø ved værtsinstitutionen. Udlagt undervisning og eventuelle nye udbudsgodkendelser skal dog – som hidtil – ske under hensyn til, at studiemiljøerne på de eksisterende udbudssteder ikke forringes.

Udgangspunktet for en videreudvikling af erhvervsskolernes akademimiljøer er dels det udbudsbillede, der blev tegnet ved godkendelse af udbudsplaceringer i 1999, dels en overordnet målsætning om et bredt regionalt udbud af erhvervsakademiuddannelser, herunder en regional dækning inden for de tekniske og merkantile områder samt IT- området.

Selvom erhvervsakademiuddannelserne har deres hovedforankring på erhvervsskolerne, er der dog enkelte undtagelser, hvor de er placeret på MVU-institutioner. Dette er sket, hvor særlige uddannelsesmæssige eller regionale forhold har talt for denne løsning.

² Udlagt undervisning blev tidligere benævnt forlagt undervisning

Kapitel 3

Erhvervsakademibegrebet

En region i erhvervsakademisammenhæng omfatter et område, der er naturligt opland for de samarbejdende skoler. Da samarbejdet normalt skal være baseret på skolernes udbud af både tekniske, merkantile og informationsteknologiske erhvervsakademiuddannelser, vil den geografiske udstrækning primært afhænge af disse uddannelsers placering. Det er skolerne, der er initiativtagere med hensyn til akademiuddannelserne og dermed regiondannelserne.

Når samarbejdet skal omfatte såvel merkantile, som tekniske og informationsteknologiske tilbud, skal der normalt indgå både handelsskoler og tekniske skoler samt evt. kombinationsskoler i et erhvervsakademi.

Regionale samarbejder kan på tværs af institutionerne målrette ressourceanvendelsen og dermed styrke både de enkelte skoler og den samlede regionale indsats. Samarbejdets drivkraft skal være interesse og engagement på de enkelte skoler baseret på de fordele, det medfører for de ansatte, de studerende og erhvervslivet.

Det er samarbejdet mellem skolerne, der betegnes et erhvervsakademi. En enkeltstående skole kan normalt ikke betegnes som et akademi, da der med akademibetegnelsen følger en forpligtelse til at samarbejde med bl.a. andre uddannelsesinstitutioner om udbud af erhvervsakademiuddannelser og voksenuddannelse. Samarbejdets grundlag vil være samarbejdsaftaler mellem skolerne, hvor det beskrives, hvem der indgår i samarbejdet, hvad der samarbejdes om, og hvordan der samarbejdes.

Samarbejdet kan omfatte fælles fora, hvor erhvervsliv og andre brugere giver meldinger om behov og efterspørgsel på uddannelsessiden samt om teknologiske og merkantile udviklingsbehov. Udbuddet kan på det grundlag koordineres mellem skolerne, og

uddannelserne udbydes i fællesskab bl.a. via internet, fælles ”web-portaler” m.v.

Grundlaget for en senere godkendelse af et erhvervsakademi er skabt, når den enkelte erhvervsskole – som er godkendt til udbud af erhvervsakademiuddannelser - kan dokumentere, at den sammen med sine samarbejdspartnere løfter opgaverne på et kvalitativt niveau, der indfrier forventningerne hos de studerende, lærerne og erhvervslivet. En godkendelse kan bl.a. knyttes til en evaluering af indsatsen på flere centrale områder, hvor de involverede brugere (studerende, virksomheder og virksomhedernes medarbejdere) inddrages i evalueringen.

Deltagelse i samarbejde på et eller flere af de centrale områder er imidlertid ikke forbeholdt skoler, som er godkendt til at udbyde erhvervsakademiuddannelser. Eksempelvis bør initiativer rettet mod erhvervslivets kompetenceopbygning og voksenuddannelse samt viden- og udviklingsfunktionen ikke kun inddrage erhvervsskoler med akademimiljøer. Erhvervslivets behov vil ofte være grænseoverskridende i den forstand, at det hverken er knyttet til bestemte uddannelsesområder eller uddannelsesniveauer. Behovet skal alligevel kunne imødekommes. Derfor skal samarbejdet stå åbent for alle skoler, der kan bidrage til at forbedre de tilbud, som akademisamarbejdet kan give en region. Nærliggende samarbejdspartnere er udover erhvervsskoler, AMU-centre, ingeniørhøjskoler, CVU’er, godkendte teknologiske serviceinstitutter og forskningsinstitutioner.

Samarbejderne i regionale erhvervsakademier udelukker heller ikke andre former for samarbejder mellem skolerne i en region eller samarbejde med skoler uden for den enkelte region. Skolerne skal f.eks. fortsat deltage i både regionale og landsdækkende uddannelsesnetværk på de forskellige uddannelsesniveauer og inden for de enkelte uddannelsers område. Og skolerne skal naturligvis også fortsat kunne samarbejde med landsdækkende brancheorganisationer og lignende.

Erhvervsakademibegrebet er et regionalt begreb, der forudsætter, at skolerne arbejder sammen om udviklingen:

- Kvalificerede uddannelsesmiljøer.
- Tværgående bredde i udbuddet af erhvervsakademiuddannelser.
- Deltagelse i virksomhedernes kompetenceopbygning gennem udvikling og udbud af voksenuddannelse.
- Viden- og udviklingsfunktion.

3.1 Kvalificerede uddannelsesmiljøer

Godkendelse til at udbyde erhvervsakademiuddannelser gives til enkeltinstitutioner, der har de faglige og pædagogiske forudsætninger for at løfte godkendelsen. Sigtet er at give nye erhvervsakademiuddannelser en ny kvalitativ profil, og derfor er det vigtigt at sikre, at de enkelte skoler har de nødvendige forudsætninger herfor.

De nye landsdækkende akademiuddannelser bygger på hver deres kerneområde, men har desuden alle et tværfagligt perspektiv med såvel tekniske, merkantile som IT-relaterede elementer.

Videreudvikling af akademimiljøerne som fagligt brede og alsidige uddannelsesmiljøer, der kan bidrage til at gøre uddannelserne mere attraktive for unge i alle regioner, forudsætter en faglig, tværfaglig og teknologisk udvikling af uddannelsesmiljøerne som studiemiljøer. Det regionale samarbejde kan fungere som katalysator for denne udvikling.

Med samarbejdet åbnes generelt for en større grad af ressourceudveksling og opgavedeling, herunder muligheden for en styrket og fælles indsats i forhold til at identificere og etablere fremadrettede kontakter og netværk med andre samarbejdspartnere, der kan bidrage til erhvervsakademiets faglige spændvidde og udvikling. Det vil også komme de studerende til gavn bl.a. i forbindelse med deres projektarbejder.

Samtidig indebærer etableringen af erhvervsakademierne, at de erhvervsskoler, der i dag ikke lever fuldt op til kvalitetskravene, får

bedre mulighed for at opfylde disse inden for den 3-årige periode, som blev fastsat i udbudsgodkendelserne i 1999.

På denne måde kan akademimiljøerne på en og samme tid bidrage til en opgradering af uddannelsesmiljøerne for de studerende, herunder forøgelse af lærernes kvalifikationer, og understøtte den regionale erhvervsudvikling.

Erhvervsakademidannelserne skal styrke de enkelte skolars muligheder for fastholde og udvikle sine udbud af akademiuddannelser.

3.2 Tværgående bredde i udbuddet af erhvervsakademiuddannelser

Hvis målsætningen om at skabe et dækkende og bredt tilbud af videregående uddannelse også uden for universitetsbyerne, der kan opfylde de unges uddannelsesønsker og erhvervslivets behov, skal indfries, må der inden for hver region være et dækkende udbud af erhvervsakademiuddannelser inden for såvel det tekniske som det merkantile område samt inden for IT-området.

Grundlæggende er det Undervisningsministeriets udbudsgodkendelser og mulighederne for udlagt undervisning, der danner grundlaget for det regionalt dækkende udbud. Ministeriet har således i forbindelse med udbudsgodkendelserne varetaget regionale hensyn, hvilket er illustreret i redegørelsens bilag 1 og 2. Institutionerne skal nu danne regionale netværk, som sikrer et bredt udbud af akademiuddannelser inden for ovennævnte uddannelsesområder.

Et erhvervsakademi må derfor påtage sig forpligtelsen til inden for en region at udbyde erhvervsakademiuddannelser på skoler, hvor der er et søgningsmæssigt og erhvervmæssigt behov for det. Hvor den enkelte skole ikke selv har en godkendelse, må andre skoler i samarbejdet, som har en udbudsgodkendelse, påtage sig opgaven. Det er tanken, at skolerne - der indgår i regionale samarbejder - fremover selv vurderer behovet for udlagt undervisning i området og indgår aftaler, der kan dække dette behov. Udlagt undervisning skal dog ske under hensyn til studiemiljøerne på de eksisterende udbudssteder.

Den skole, hvor den udlagte undervisning gennemføres, opnår dermed mulighed for tilbyde en bredere vifte af erhvervsakademiuddannelser eller dele deraf, end den selv er godkendt til. Skolen indgår i et samarbejde om gennemførelsen af undervisningen, og skolens egne lærere kan deltage i den. Undervisningen kan således opbygge en lokal kompetence, som omfatter en faglig opgradering af lærerkorpset, og som kan danne grundlag for en senere selvstændig udbudsgodkendelse.

Erhvervsakademier skal sikre udbud af videregående tekniske, merkantile og informationsteknologiske uddannelser i regionalt indbyrdes samarbejde mellem skolerne.

3.3 Deltagelse i virksomhedernes kompetenceopbygning gennem udvikling og udbud af voksenuddannelse

Et væsentligt element i Regeringens erhvervsstrategi er at styrke og understøtte samspillet mellem uddannelsesinstitutioner og erhvervslivet ikke mindst inden for efter- og videreuddannelsesområdet. Ny viden er en meget væsentlig konkurrenceparameter for erhvervslivet og en forudsætning for en velfungerende offentlig sektor. Uddannelsesinstitutionerne har væsentlig betydning her, bl.a. som udbydere af voksenuddannelse.

Den nye lov om videreuddannelsessystemet for voksne, som blev vedtaget i 2000, bygger på samme forudsætning og skal fremme et bredt og sammenhængende udbud af uddannelser.

I videreuddannelsessystemet for voksne er indbygget uddannelsesforløb på tre videregående niveauer: Videregående voksenuddannelse (VVU), som skal have KVU-niveau, diplomuddannelser, der skal have MVU-niveau, og masteruddannelser, der er forskningsbaserede uddannelser på kandidatniveau.

Master- og diplomuddannelser eksisterer også i dag. En væsentlig nydannelse i videreuddannelsessystemet er VVU. Med VVU skal der skabes formaliserede og sammenhængende muligheder for voksne med en ungdomsuddannelse, dvs. en EUD eller en af de gymnasiale uddannelser, som ønsker erhvervsrettet videregående uddannelse. VVU-forløb kan også være relevante for voksne med

en videregående uddannelse, der har behov for specialisering eller for en større bredde - eventuelt et "sporskifte". Der vil ofte være tale om mennesker på vej over i en selvstændig virksomhed eller mellemløber- og specialistfunktioner på højere niveau. VVU skal først og fremmest udbydes af erhvervsskoler. Erhvervsskolerne har allerede i dag et bredt udbud af voksenuddannelse. Med VVU skal denne rolle som udbydere af efter- og videreuddannelse styrkes væsentligt. Det betyder en bredere regional spredning af efter- og videreuddannelsesmuligheder særligt rettet mod erhvervslivet og for voksne, der efter en ungdomsuddannelse er gået ud i erhverv.

Der er en forventning om, at udbydere af erhvervsakademiuddannelser medvirker ved udvikling af relevante voksenuddannelsesudbud på det videregående trin. En forventning som også er understreget i flerårtaftalen om de videregående uddannelser fra november 2000. Samtidig bør erhvervsakademier inddrage andre erhvervsskoler med udbud af voksenuddannelse og andre uddannelsesinstitutioner, f.eks. ingeniørhøjskolerne. Der skal være samarbejdsfora, der kan skabe en bedre ramme for formidling af erhvervslivets og brugernes ønsker og et bedre overblik over voksenuddannelsesmulighederne på videregående niveau i en region. Udbygningsbehov og udbudsplacering skal ses i sammenhæng med erhvervsprofilen i det pågældende område. Udbygningstakten må imidlertid også ske under hensyntagen til, at de netop etablerede akademiuddannelser og deres kvalitetsniveau konsolideres.

Der findes i dag nogle relativt store deltidsuddannelser, som udbydes af erhvervsskolerne, men som ikke i deres nuværende form lever op til VVU-niveauet f.eks. merkonom-, teknonom- og data-nomuddannelserne. Det vil være hensigtsmæssigt at tage udgangspunkt i disse uddannelser ved udvikling af de nye VVU'er og bevare det bedste fra uddannelserne, herunder deres modulopbygning. Uddannelserne skal fortsat være landsdækkende - og det gælder ikke mindst afgangsniveauet - men modulopbygningen kan sikre, at der i forløbet kan indbygges særlige "regionale behov" for videreuddannelse.

Erhvervsakademier skal sikre udbud af landsdækkende videregående voksenuddannelse i regionen og medvirke til udvikling af uddannelsesstilbuddene med tilpasning til særlige regionale behov

3.4 Viden- og udviklingsfunktion

Udviklingen af viden- og udviklingsfunktioner er dels målrettet mod skolernes eget akademimiljø, dels mod regionens erhvervsliv, herunder primært små og mellemstore virksomheder og kommunale ansættelsesområder.

Hensigten er, at erhvervsskolerne bliver fagligt stærke og udviklingsorienterede institutioner, der også tager aktiv del i den regionale erhvervsudvikling til gavn for de studerende såvel som erhvervslivet.

Hensigten er samtidig, at erhvervslivets muligheder for erhvervmæssig omstilling forbedres, herunder at kompetenceudvikling sættes i gang i tide, således at der kan skabes en positiv opkvalificering, motivation for omstilling og kompetenceudvikling. Det er derfor vigtigt at skabe en tæt forbindelse mellem de nuværende og fremtidige erhvervmæssige styrkepositioner og det regionale uddannelsesudbud, herunder udbud af efter- og videreuddannelse for voksne.

Sigtet med erhvervsskolernes viden- og udviklingsfunktion er derfor:

- at uddannelsesinstitutionerne udnytter og udvikler videnkompetencen i uddannelserne i samspil med konkrete virksomhedsrettede udviklingsprojekter,
- at institutionerne udvikler lærerqualifikationer gennem virksomheds erfaring,
- at institutionerne opbygger et netværk med virksomhederne, som kan skabe grundlag for relevante virksomhedsophold for de studerende på erhvervsakademiuddannelserne bl.a. i forbindelse med løsningen af projekter,
- at motivere virksomheders og medarbejderes efterspørgsel efter uddannelse, og
- at tilgodese, at kompetenceudviklingen ikke kun målrettes mod kortsigtede behov, men også fastholdes på sigt.

Et øget regionalt samspil mellem uddannelsesinstitutioner, virksomheder og relevante videninstitutioner har et særligt perspektiv uden for de store byområder, fordi både skolerne og virksomhederne kan mangle de fordele, der er forbundet med et alsidigt lokalt uddannelsesudbud og arbejdsmarked.

Erhvervsakademier, men også handels- og ingeniørhøjskoler, kan indgå i denne videnmæssige infrastruktur som bindeled mellem virksomheder og andre relevante videninstitutioner, herunder det teknologiske servicenet, og dermed give inspiration til og mulighed for at udvikle nye metoder til regional kompetenceudvikling.

En brancherettet, regional udviklingsindsats fordrer, at erhvervsakademier fagligt kan dække brancher såvel i bredden som i dybden. Sådanne tiltag indeholder ofte elementer af både teknologisk fornyelse, forretningsmæssig omlægning samt efter- og videreuddannelse og kan rumme både tekniske, merkantile og informationsteknologiske fagområder, som sjældent kan opfyldes inden for rammerne af en enkelt erhvervsskole. Der er tale om et udviklingsperspektiv, hvor erhvervsskolerne derfor må etablere et tværfagligt regionalt samarbejde, der omfatter disse fagområder.

For at erhvervsakademier kan opfylde disse behov, er det en forudsætning, at der er tale om samarbejdende uddannelsesinstitutioner med en bred og alsidig uddannelsesaktivitet, der omfatter både ordinære erhvervsrettede uddannelser til og med det videregående uddannelsesniveau og flere fagområder samt et alsidigt efteruddannelsesprogram.

Kapitel 4

Udviklingsprocessen

Det er skolerne, der har initiativforpligtelsen med hensyn til etablering af samarbejderne, deres organisering og afdækning af relevante indsatsområder. Men Undervisningsministeriet vil i dialog med institutionerne indkredse de optimale løsninger under hensyn til de regionale forskelligheder. Afhængigt af de regionale forudsætninger, vil der kunne tænkes flere måder at opfylde kravet til brede og alsidige uddannelsesmiljøer.

Der vil være samarbejder, der allerede i dag vil kunne opfylde de opstillede mål for dannelsen af et regionalt erhvervsakademi. Men generelt må det forventes, at det vil kræve nogen længere tid til at indfri målene.

Samarbejde om etablering af et regionalt akademi, der kan løfte udviklingsforpligtelsen, forudsætter samarbejdsfora, som kan koordinere og rådgive om varetagelsen af opgaverne, herunder ikke mindst de nye opgaver i relation til efter- og videreuddannelse samt viden- og udviklingsfunktionen. I sådanne samarbejdsorganer bør både skolerne og det lokale erhvervsliv være repræsenteret.

Flerårsaftalemidlerne til kvalitetsudvikling udløses til anvendelse som led i netværkssamarbejde. For at få del i disse midler, skal erhvervsskoler – som er godkendt til erhvervsakademiuddannelser – beskrive, hvordan de i et bredt samarbejde i regionen vil opfylde de fire kvalitetsmål og arbejde med indsatsområder indenfor flerårsaftalens rammer. Flerårsaftalemidlerne dækker en 4-årig periode. I løbet af den 4-årige periode skal det årligt dokumenteres, hvordan indsatsområderne løftes, og kravene til et regionalt erhvervsakademi indfries.

Da udviklingen af de regionale akademier er en kvalitetsudviklingsproces, skal skolerne kunne dokumentere, at de sammen kan løfte de udviklingsopgaver, som er grundlaget for en akademidan-

nelse. Udmøntningen af såvel flerårsaftalen som udviklingen af erhvervsskolerne akademimiljøer er således et parallelløb.

Regeringens fremtidige initiativer med hensyn til akademimiljøerne på erhvervsskolerne vil afhænge af udviklingen under den 4-årige proces. Som led i udviklingsprocessen vil der blive taget stilling til behovet for lovgivningsinitiativer for at fremme målsætningerne. Foruden spørgsmålet om en lovfæstet godkendelse af erhvervsakademierne, kan lovgivningsinitiativerne omfatte regulering af forpligtelser og rettigheder for erhvervsskoler med akademimiljøer, herunder mulighederne for at regulere udlagt undervisning. Lovgivningsinitiativer kan også omfatte etablering af koordinerende og rådgivende samarbejdsfora. Endelig må det vurderes, om de eksisterende rammer for erhvervsskolerne økonomiforvaltning kan danne barrierer for udvikling af akademisamarbejdet og hvilke lovinitiativer, der evt. kan være påkrævet for at understøtte fx etablering af fælles faciliteter.

Udviklingen af erhvervsakademier er en proces, som vil løbe over en 4-årig periode med inddragelse af flerårsaftalens indsatsområder i akademisamarbejdet og midlerne fra flerårsaftalen til at understøtte udviklingsprocessen, der f.eks. vil kunne omfatte:

- Organisering af netværk med henblik på udvikling af et regionalt erhvervsakademi.
- Etablering af samarbejdsfora.
- Udarbejdelse af indsatsområdeprogram.
- Udløsning af flerårsaftalemidler (medio 2001).
- Rapportering om og evaluering af processen i 2001 (første halvdel af 2002).
- Eventuel lovgivning om godkendelse af erhvervsakademier (2002/03).
- Rapportering om 2002 og første ansøgninger om akademigodkendelser (første halvdel af 2003).
- Evalueringer med henblik på erhvervsakademigodkendelser (2003/04).
- Rapportering om 2003 og nye ansøgninger om erhvervsakademigodkendelser (første halvdel af 2004).
- Evalueringer med henblik på akademidannelser og samlede evalueringsskemaer vedrørende flerårsaftalens indsatsområder (2004/05).
- Rapportering om 2004 og samlet evaluering af flerårsaftalens resultater (2005).

Kapitel 5

Supplerende initiativer, der understøtter udviklingen af stærke erhvervsakademier

Målet med de regionale erhvervsakademier er at sikre erhvervsskoler med erhvervsrettede videregående uddannelse en større rolle i erhvervslivets og den enkelte regions udvikling. Udover flerårstaftalen for de videregående uddannelser bakkes regeringens ambition op af to yderligere konkrete initiativer. Det drejer sig om:

- Etablering af regionale vækstmiljøer³ som led i realiseringen af regeringens erhvervsstrategi .dk21.
- Udvikling af dialogforum og web-portal for erhvervsrettede uddannelser, herunder særligt for uddannelsesinstitutioner, der udbyder korte og mellemlange videregående uddannelser.

5.1 Etablering af regionale vækstmiljøer

I forbindelse med regeringens erhvervsstrategi .dk21 blev det besluttet at skabe en række regionale vækstmiljøer. De regionale vækstmiljøer skal imødekomme behovet for at intensivere og udvikle samarbejdsrelationerne mellem virksomheder og videninstitutioner. De skal sikre, at ny viden gøres tilgængelig, tilpasses og anvendes bredt i det regionale erhvervsliv ved at arbejde med anvendelsen af den nyeste viden om IT, teknologi, markedsudvikling, organisations- og læringsformer mv.

Et regionalt vækstmiljø skal skabe en langsigtet ramme for igangsætning af en række konkrete udviklingsinitiativer til gavn for virksomhedernes udvikling. De centrale partnere i et vækstmiljø omfatter en eller flere erhvervsrettede videregående uddannelsesinstitutioner med særlig vægt på erhvervsakademier og CVU'er med tekniske og merkantile uddannelser, en eller flere teknologiske videnformidlere (typisk et af de godkendte teknologiske serviceinstitutioner) og et antal private virksomheder. Derudover kan vækstmil-

³ Tidligere hed initiativet regionale viden- og udviklingscentre

jøet have en række andre partnere tilknyttet. Det kan eksempelvis være AMU-centre, forskere og forskningsinstitutioner, teknologiske informationscentre (TIC'er) lokale og regionale erhvervsråd m.fl.

Det er målet, at vækstmiljøerne:

- Tager udgangspunkt i regionale erhvervsmæssige styrkepositioner og virker understøttende i forhold til udviklingsbehov og erhvervspolitiske målsætninger i regionen.
- Arbejder konkret med teknologi- og videnbehov, der kan understøtte markeds- proces- og/eller produktudvikling blandt de deltagende virksomheder.
- Bidrager til udvikling i uddannelsesinstitutionerne og styrker deres samspil med det regionale erhvervsliv.
- Udvikler teknologiske videnformidlers samspil med små og mellemstore virksomheder, og bidrager til at sikre en bedre forankring mellem de godkendte teknologiske serviceinstitutter og den regionale erhvervsudvikling.

Der vil blive lagt vægt på de deltagende uddannelsesinstitutioners faglige tyngde, evne til at håndtere en viden- og udviklingsfunktion samt institutionernes øvrige samspil med det private erhvervsliv. Det er ikke et krav, at de deltagende videregående uddannelsesinstitutioner er del af et CVU eller indgår i et regionalt akademisenter. Men vækstmiljøer kan være et væsentligt bidrag til, at erhvervsakademier udfylder sin viden- og udviklingsfunktion.

5.2 Udvikling af dialogforum og web-portal for de korte og mellemlange videregående uddannelsesinstitutioner

Regeringen vil med dette initiativ skabe ny platform for dialog og erfaringsudveksling mellem alle de relevante aktører i og omkring de erhvervsrettede uddannelser, herunder særligt udbydere af erhvervsakademiuddannelser og de teknisk-merkantile mellemlange videregående uddannelser.

Det skal ske i form af en fælles web-portal som indgang til en række regionale hjemmesider, som skal støtte og medudvikle en virtuel ramme for samarbejdet mellem de forskellige uddannelses-

institutioner, det lokale erhvervsliv og andre videnformidlende institutioner.

Det er regeringens intention, at portalerne bl.a. skal kunne indgå i og medvirke til processen med at udvikle bl.a. de regionale erhvervsakademier samt de tekniske og merkantile CVU-dannelser med fokus på uddannelsesinstitutionernes arbejde om voksenuddannelse og videncenter- og udviklingsfunktionen samt skabe nye former for samspil med det private erhvervsliv.

Portalerne skal også medvirke til at skabe den nødvendige synergi-effekt og tværgående læring mellem de forskellige uddannelsesinstitutioner, det lokale erhvervsliv og andre videnformidlere. Dermed medvirker de til at skabe de nødvendige forudsætninger for skabelsen af nye vækstcentre.

Portalerne skal muliggøre, at der på tværs kan:

- Indbydes til udveksling af ny viden og erfaringer.
- Præsenteres nye uddannelsesprojekter.
- Formidles projekter og projekterfaringer.
- Iværksættes konferencer, workshops m.m.

Det er tanken, at institutionerne selv skal forestå udviklingen og driften af disse portaler.

Der forventes - som følge af geografiske forskelle i uddannelsesudbuddet og erhvervsprofilerne - ikke at være to regionale portaler, der er nøjagtig ens, men det er et krav, at de forskellige portaler har en fælles kerne og et fælles grafisk udtryk. Udover de regionale portaler vil Erhvervsministeriet og Undervisningsministeriet derfor forestå oprettelsen af en fælles indgang for de nye portaler samt udarbejdelse af det fælles koncept.

Kapitel 6

Afslutning

Erhvervsakademiuddannelserne må videreudvikles i brede uddannelsesmiljøer i alle dele af landet. Unge og erhvervsaktive voksne har et behov for gode uddannelsesmiljøer og stærke vækstmiljøer, der hvor de bor og arbejder.

Uddannelsernes landsdækning og placering danner grundlag for en regionalt forankret akademiudvikling i alle dele af landet med fokus på uddannelsernes kvalitetsudvikling og styrket samarbejde mellem erhvervslivet og uddannelsesmiljøerne til gavn for begge parter.

Regeringen ser udviklingen af erhvervsakademier som et væsentligt element til at fastholde erhvervsskolernes position ved:

- at skabe gode og stærke studiemiljøer,
- at udviklingen af disse miljøer kan understøtte den igangværende omstilling af dansk erhvervsliv.

Regeringen har derfor i perioden 2001-2004 med flerårsaftalen for de videregående uddannelser afsat midler til at styrke kvaliteten af akademimiljøerne, herunder fremme udviklingen af de indsatsområder, der kendetegner et regionalt erhvervsakademi.

Akademimiljøer ved erhvervsskolerne skal varetage en viden- og udviklingsfunktion på højt niveau og bruge den som udgangspunkt for at fastholde og øge kvaliteten af uddannelserne og uddannelsesmiljøerne. En forudsætning for, at skolerne kan varetage denne viden- og udviklingsfunktion, er, at der etableres et mere systematisk og bredere samarbejde mellem erhvervsskoler, andre uddannelsesinstitutioner, forskningsinstitutioner, teknologiske videnformidlere og erhvervslivet.

Regeringen har med erhvervsstrategien .dk21. taget et væsentligt skridt for at sikre, at Danmark og dansk erhvervsliv kan møde udfordringerne i videnøkonomien. Det er et centralt element i erhvervsstrategien, at tilpasningen i videnøkonomien sker på et holdbart grundlag, hvor velstand, social balance og et godt miljø er ligeværdige mål i videreudviklingen af velfærdssamfundet.

De regionale vækstmiljøer støtter denne udfordring og tilvejebringer bl.a. et finansielt grundlag for uddannelsesinstitutionernes samspil med det teknologiske servicesystem og med det regionale erhvervsliv.

Hovedsigtet med denne redegørelse er at sætte en kvalitativ institutionsudvikling i gang. Hensigten er således, at det i høj grad bliver skolerne selv, der gennem konkrete initiativer på regionalt plan udvikler konceptet inden for givne rammer.

Bilag

Bilag 1

KVU-institutioner

By	Institution	Uddannelse	
København	<i>Hotel- og Restaurantskolen</i>	Serviceøkonom	
	<i>Københavns Maskinmestersk. og Elinstallatørskole</i>	Installationsteknolog	
	<i>Københavns Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg IKT Produktion	
	<i>Laborantskolen</i>	Laboratorie Levnedsmiddel og proces	
	<i>Niels Brock, CBC</i>	Datamatiker Finans Markedsføringsøkonom Handelsøkonom Transportlogistikker	
	Frederiksberg	<i>Frederiksberg/Gladsaxe Tekniske Skole</i>	Installationsteknolog IT- og elektronikteknolog
Lyngby-Tårnbæk		<i>Lyngby Uddannelsescenter</i>	Datamatiker Markedsføringsøkonom IKT Serviceøkonom
	Ballerup	<i>Handelsskolen i Ballerup</i>	Datamatiker
		Gentofte	<i>Hellerup Textilseminarium</i>
	Rønne		<i>Bornholms Erhvervsskole (udlagt)</i>

By	Institution	Uddannelse
Hillerød	<i>Hamlet (Hillerød TS og Helsingør ES)</i>	Laboratorie
	<i>Hillerød Handelsskole</i>	Datamatiker Markedsføringsøkonom IKT
Holbæk	<i>Holbæk Handelsskole (udlagt)</i>	IKT
	<i>Holbæk Tekniske Skole (udlagt)</i>	Bygge og anlæg (1. - 4. semester)
Ishøj	<i>Handelsskolen Ishøj og Taastrup (udlagt)</i>	Datamatiker
Køge	<i>Køge Handelsskole</i>	IKT Datamatiker (udlagt)
Roskilde	<i>Roskilde Handelsskole</i>	Datamatiker Markedsføringsøkonom
	<i>Slagteriskolen i Roskilde</i>	Laboratorie Levnedsmiddel og proces
Haslev	<i>EUC Sjælland (Haslev, Næstved, Køge TS)</i>	Bygge og anlæg
Næstved	<i>Næstved Handelsskole</i>	Datamatiker Handelsøkonom
Slagelse	<i>Selandia (Slagelse TS og Slagelse HS)</i>	Datamatiker IKT Installationsteknolog Jordbrug Laboratorie Produktion

By	Institution	Uddannelse
Nakskov	<i>Lollands Handelsgymnasium</i>	
		IKT
Nykøbing F	<i>Industri- og Håndværkerskolen</i>	Bygge og anlæg (1. - 4. semester) (udlagt) Installationsteknolog
	<i>Merkur-Centret Handelsskolen i Nykøbing Falster</i>	Datamatiker
Odense	<i>Dalum Tekniske Skole</i>	Laboratorie Levnedsmiddel og proces Serviceøkonom
	<i>Odense Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg Installationsteknolog IT- og elektronikteknolog IKT Produktion
	<i>Tietgenskolen (Nordisk Landboskole)</i>	Datamatiker Finans Markedsføringsøkonom IKT Jordbrug
Svendborg	<i>Svendborg Handelsskole (udlagt)</i>	Markedsføringsøkonom Datamatiker
Sønderborg	<i>EUC Syd, Sønderborg</i>	IT- og elektronikteknolog Produktion Tekstil, beklædning og design
	<i>Sønderborg Handelsskole</i>	Datamatiker
Tønder	<i>Tønder Handelsskole (udlagt)</i>	Markedsføringsøkonom IKT

By	Institution	Uddannelse
Esbjerg	<i>Esbjerg Handelsskole</i>	Datamatiker Markedsføringsøkonom IKT
	<i>Esbjerg Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg (1. - 4. semester) (udlagt) Laboratorie Produktion
Horsens	<i>Horsens Handelsskole</i>	Datamatiker
	<i>Ingeniørhøjskolen i Horsens</i>	Markedsføringsøkonom
	<i>Teknisk Uddannelsescenter Horsens</i>	Bygge og anlæg Produktion
Kolding	<i>Kolding Købmandsskole</i>	Markedsføringsøkonom
	<i>Kolding Tekniske Skole</i>	IKT
Vejle	<i>Vejle Handelsskole</i>	Datamatiker Transportlogistiker
	<i>Vejle Tekniske Skole</i>	Installationsteknolog Levnedsmiddel og proces
Århus	<i>Dansk Center for Jordbrugsuddannelse (Beder og Malling), Århus</i>	Jordbrug
	<i>Vejlby Landbrugsskole, Århus</i>	Jordbrug
	<i>Århus Købmandsskole</i>	Datamatiker Finans Markedsføringsøkonom IKT
	<i>Århus Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg (1. - 4. semester) (udlagt) IT- og elektronikteknolog IKT Laboratorie

By	Institution	Uddannelse
Herning	<i>Herning Handelsskole</i>	Markedsføringsøkonom
	<i>Herning Tekniske Skole</i>	Installationsteknolog
		IT- og elektronikteknolog
		Produktion
<i>Teko-Center Danmark, Herning</i>	Tekstil, beklædning og design	
Holstebro	<i>Holstebro Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg (1. - 4. semester) (udlagt)
		Laboratorie
Levnedsmiddel og proces		
Ikast	<i>Ikast Handelsskole</i>	Datamatiker
		IKT
Grenå	<i>Djurslands Erhvervsskole, Grenå (udlagt)</i>	Handelsøkonom
Hadsten	<i>Den Jydske Haandværkerskole, Hadsten</i>	Installationsteknolog
Hobro	<i>Handelsgymnasiet Mariager Fjord, Hobro</i>	Finans
Randers	<i>Handelsskolen i Randers</i>	Markedsføringsøkonom
		Handelsøkonom
		Serviceøkonom
	<i>Randers Tekniske Skole</i>	Produktion
Skive	<i>Skive Handelsskole</i>	Datamatiker
	<i>Skive Tekniske Skole</i>	Produktion
Thisted	<i>Nordvestjysk Handelsgymnasium (udlagt)</i>	Markedsføringsøkonom
Viborg	<i>Viborg Handelsskole</i>	Markedsføringsøkonom

By	Institution	Uddannelse
Aalborg	<i>Aalborg Handelsskole</i>	Datamatiker Finans Markedsføringsøkonom IKT Transportlogistiker
	<i>Aalborg Tekniske Skole</i>	Bygge og anlæg Installationsteknolog IT- og elektronikteknolog Laboratorie Produktion Serviceøkonom
Frederikshavn	<i>Frederikshavns Handelsskole (udlagt)</i>	Markedsføringsøkonom Datamatiker
Hjørring	<i>EUC Nord (udlagt)</i>	Serviceøkonom

Bilag 2

Byer med KVU og teknisk-merkantilt MVU

